

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Střední odborné učiliště uměleckořemeslné a Učiliště textilní s.r.o.

Adresa: Hanychovská 832, 460 10 Liberec III

Identifikátor školy: 600 010 635

Termín konání inspekce: 6. - 12. říjen 2004

Čj.:	H5 – 1003 /05-3413
Signatura:	kh4hy309

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště (dále jen SOU) uměleckořemeslné a Učiliště (dále jen U) textilní s. r. o., Hanychovská 832, Liberec III, je soukromá škola, jejímž zřizovatelem je Střední odborné učiliště nábytkářské s. r. o., Horská 167, 460 14 Liberec 17. V letošním školním roce studuje v 10 třídách 134 žáků. Od 1. 9. 2003 škola sídlí na nové adrese: teoretická výuka probíhá v pronajatých prostorách Libereckého vzdělávacího institutu, Liberec III., Hanychovská 832 (dále jen LVI) a v odloučeném pracovišti v Tanvaldě, Krkonošská 140. Odborný výcvik je realizován jednak ve Vyšší odborné škole právní s.r.o. (dále jen VOŠ), tř. Dr. Milady Horákové 60, Liberec 7, dále v pronajatých prostorách firmy INTEX se sídlem v Liberci 30 – Vratislavice a v provozech firmy SEBA T v Tanvaldě, Smržovce a Plavech. V Tanvaldě probíhá i teoretická výuka tří tříd.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti všech oborů středního odborného učiliště uměleckořemeslného, vyučovaných ve školním roce 2004/2005 (82-61-L/011 Uměleckořemeslné zpracování textilu - práce tkalcovské, 31-58-H/003 Krejčí - dámské oděvy, 31-57-H/001 Pracovník v textilním a oděvním průmyslu) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve všeobecně vzdělávacích teoretických předmětech (český jazyk a literatura, občanská nauka, základy rétoriky, dějiny výtvarného umění a právo), odborných předmětech (technologie, textilní techniky, vazby a rozbory, textilní technologie, textilní materiály, oděvní materiály, oděvní technologie, modelování oděvů, konstrukce oděvů, oděvní stroje a zařízení, ekonomika) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v odborném výcviku oborů 82-61-L/011 Uměleckořemeslné zpracování textilu - práce tkalcovské, 31-58-H/003 Krejčí - dámské oděvy, 31-57-H/001 Pracovník v textilním a oděvním průmyslu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V letošním školním roce škola zaměstnává včetně ředitele 22 pedagogických pracovníků, z toho je šest mistrů odborné výchovy. Dva z učitelů jsou externí pracovníci. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje deset z nich. Odborně způsobilých je šest, pedagogicky způsobilí jsou dva a bez požadované kvalifikace jsou čtyři vyučující (z toho jedna studuje pedagogickou fakultu). Pozitivem je vcelku mladý pedagogický sbor, negativem je výrazná převaha žen, a s tím související problémy se stabilizací sboru. Plánování v oblasti lidských zdrojů velmi ztěžuje i nejistá existence školy vzhledem k faktickému rozpadu textilního průmyslu na Liberecku, což má zásadní vliv na nábor žáků.

Struktura úvazků využívá dosažené vzdělání pedagogů i jejich zkušenosti z předchozí praxe. Výchovná poradkyně vykonává funkci od roku 2003. Požadované kvalifikační předpoklady nespĺňuje.

Se změnou zřizovatele školy v minulém školním roce se ředitelem školy stal jednatel bývalého zřizovatele (TEXTILANA a.s.), mající s chodem školy dlouholeté zkušenosti. V práci mu pomáhá nová zástupkyně pro teoretické vyučování. Ve své funkci se teprve „zabydluje“. Organizaci a zajištění odborného výcviku provádí ředitel, v Tanvaldě ve spolupráci s vedoucí učitelkou odloučeného pracoviště.

Vedení a hodnocení pracovníků školy v oblasti pedagogické si ponechal v převážné míře ve své kompetenci ředitel školy. Po svém nástupu do funkce se v první fázi soustředil na stabilizaci personálního obsazení školy a zajištění jejího chodu v nových podmínkách hlavně po stránce organizační a ekonomické. Ke zlepšení kvality výchovně-vzdělávacího procesu jsou přijímána dílčí opatření, odraz kontrolní a hospitační činnosti se v práci pedagogů ještě plně neprojevil.

Organizace činnosti a provozu se opírá o inovovaný „Pracovní řád pro zaměstnance SOU a U textilního“, reagující na nové podmínky v souvislosti s nastalými změnami. Technické zajištění výuky (topení, energie, úklid) je prováděno ve spolupráci s novým pronajímatelem. Spolupráce je zatím bezproblémová. S firmami SEBA T, VOŠ právní s.r.o. a INTEX má škola uzavřeny dohody o vyučování odborného výcviku.

Pro přenos informací uvnitř školy jsou používány standardní kanály: osobní kontakt, porady vedení, jednání pedagogické rady, informační nástěnky. Aktuální informace se k pedagogickým a ostatním pracovníkům školy dostávají včas a v dostatečné míře. Vzhledem k velikosti školy je její vedení s pedagogy teoretického vyučování v Liberci v denním kontaktu, pracoviště, kde probíhá odborný výcvik a odloučené pracoviště v Tanvaldu jsou pravidelně navštěvována. Četnost společných porad odpovídá potřebám školy.

Metodická sdružení nejsou ve škole ustavena. Učitelé příbuzných předmětů sdílejí společné kabinety, což umožňuje okamžité a bezprostřední předávání zkušeností začínajícím a nekvalifikovaným kolegům.

V rámci možností škola podporuje a umožňuje pedagogům účastnit se dalšího a pro zaměření školy potřebného vzdělávání. Je realizováno, vzhledem k malému kolektivu a tím ke vznikajícím potížím při zajištění výuky, formou účasti na krátkých jednorázových akcích (semináře, výstavy, exkurse), nebo samostudiem.

Personální podmínky ovlivňující vzdělávání a výchovu jsou průměrné.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Teoretická výuka oborů Uměleckořemeslné zpracování textilu a Krejčí - dámské oděvy probíhá v sídle školy v Liberci, Hanychovské ulici, obor Pracovník v textilním a oděvním průmyslu je realizován (teorie i odborný výcvik) na detašovaném pracovišti v prostorách firmy SEBA T v Tanvaldě.

V Liberci jsou prostory pro teoretické vyučování na velmi dobré úrovni – kmenové učebny jsou čisté, vybavené zachovalým školním nábytkem a dobře osvětlené – jejich výzdoba však není vzhledem k vyučovaným předmětům příliš podnětná. K počtu žáků jsou třídy dostatečně prostorné. Výjimkou je jedna kmenová učebna, kde jsou prostorové podmínky stísněné a uspořádání lavic neumožňuje dobrou průběžnou vizuální kontrolu. Pro sedm tříd jsou kromě šesti kmenových učeben k dispozici i dvě učebny odborné (výtvarná dílna a učebna informatiky). Třídy nejsou vybaveny stabilně zabudovanou didaktickou technikou, v případě potřeby je nutno ji do tříd donášet (škola vlastní dva zpětné projektory, videorekordér a televizní přijímač). Každá z učeben má stanoveného správce z řady vyučujících, který dbá o technickou a estetickou úroveň. Kontrolu stavu provádí průběžně ředitel školy.

Učebny v odloučeném pracovišti jsou umístěny přímo v areálu závodu SEBA T. Jsou malé, vybavené starším, ale funkčním žákovským nábytkem. Jejich základní předností je podnětná výzdoba a bezprostřední sepětí s praxí, což výrazně přispívá k efektivitě výuky.

Závažným nedostatkem je chybějící mechanická laboratoř pro zkoušení textilií. Žáci jsou s touto problematikou seznamováni pouze teoreticky nebo formou exkursí.

Vlastní tělocvičnu ani jiná sportoviště škola nemá, smluvně využívá tělovýchovná zařízení blízké základní školy.

Pro odborný výcvik oboru Krejčí je využívána pronajatá dílna v areálu VOŠ právní, vybavená vlastními šicími stroji. Praktický výcvik žáků oboru Uměleckořemeslné zpracování textilu je realizován v ruční tkalcovně v Intexu Vratislavice, vybavené osmi tkalcovskými stavy. Smluvně zajištěný odborný výcvik v Tanvaldu probíhá buď v moderní bavlnářské přádelně, nebo v tkalcovně ve Smržovce, či v úpravně textilií v Plavech. Výcvik řídí vlastní mistři odborné výchovy. Nesporným přínosem je fakt, že žáci pracují v provozech, v nichž mohou v případě zájmu pracovat i po absolvování školy. Zájem o přípravu a výchovu kvalifikovaného dorostu je ze strany managementu firmy SEBA T příkladný.

Základní odbornou literaturu mají vyučující pro svou potřebu v kabinetech, odborné časopisy nejsou z finančních důvodů odebírány. Žakovskou knihovnu ani informační centrum škola nemá. V některých předmětech jsou žákům do hodin zapůjčovány učebnice. Pro výuku odborných předmětů má škola dostatek názorných pomůcek. Připojení k internetu umožňuje v případě zájmu vyučujících jeho využití v hodinách sledovaných odborných předmětů. Žáci mají přístup na internet kdykoliv – i v době mimo vyučování.

Pitný režim je řešen nápojovými automaty, nebo ve výrobních závodech zaměstnaneckým bufetem.

Plánování v oblasti materiálních-technických podmínek je závislé na omezených finančních možnostech zřizovatele. Dle sdělení ředitele školy stačí v současné době finanční prostředky pouze na udržení provozu.

Materiálně technické podmínky jsou průměrné, umožňují však plnit vzdělávací programy všech sledovaných oborů.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

V letošním školním roce jsou v SOU ze 13 schválených oborů uvedených v Rozhodnutí ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (dále jen MŠMT ČR) o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (dále jen Rozhodnutí) vyučovány pouze obory 82-61-L/011 Uměleckořemeslné zpracování textilu-práce tkalcovské (denní čtyřleté studium, třídy UŘ1 - UŘ4), 31-58-H/003 Krejčí - dámské oděvy (dobíhající tříletý učební obor, třídy DK1 - DK3) a 31-57-H/001 Pracovník v textilním a oděvním průmyslu (denní tříletý učební obor, třídy PT1 - PT3).

Porovnáním schválených učebních dokumentů MŠMT ČR (viz doklady č. 3 – 5) se školou upravenými učebními plány jednotlivých oborů (viz doklady č. 6 - 9) bylo inspekcí zjištěno půlhodinové překročení povolené celkové týdenní hodinové dotace ve třetím ročníku u učebního oboru Pracovník v textilním a oděvním průmyslu.

V letošním školním roce byl upraven učební plán oboru Uměleckořemeslné zpracování textilu. Změnou skladby výběrových předmětů byl proveden odklon od všeobecně vzdělávacích předmětů (právo, rétorika) k předmětům ryze odborným. Inspekce u tohoto

oboru zjistila nedodržování učebního plánu a platných právních předpisů při výuce odborného výcviku – viz kapitola „Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech.“ Obsahové odchylky od schválených osnov byly zjištěny v českém jazyce. Jsou uvedeny v popisu kontroly průběhu a výsledků vzdělávání v daném předmětu.

Kontrolovaná povinná dokumentace (viz doklady č. 15 - 20) průkazným způsobem zachycuje průběh vzdělávání.

Kontrolou rozvrhu hodin teoretického vyučování bylo zjištěno, že délka vyučování, přestávek i začátky a konce vyučování vyhovují platným předpisům, kromě třídy PT1, kde v úterý v lichém týdnu probíhala výuka nepřetržitě 8 hodin.

Školní řád byl k letošnímu školnímu roku inovován. Jeho obsah je vyvážený.

Oblasti činnosti výchovného poradce

Výchovná poradkyně spolupracuje s rodiči žáků, vedením školy, třídními učiteli a ostatními pedagogy, pedagogicko-psychologickou poradnou, Střediskem výchovné péče pro děti a mládež Čáp – Liberec a referátem sociálních věcí. Třebaže plán výchovného poradenství není vypracován, škola pro žáky organizuje zajímavé aktivity, např. návštěvy módních přehlídek, výstav, divadelních představení a pořádá sportovní soutěže. K jednání se žáky a případně s jejich zákonnými zástupci využívá poradkyně kabinet, kde po domluvě s ostatními vyučujícími, s nimiž jej sdílí, může vytvořit prostředí s dostatkem klidu a soukromí. Výchovná poradkyně ani třídní učitelé nevidují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, domnívají se, že ve škole žádní nejsou, neboť o nich nebyli informováni zákonnými zástupci, pedagogicko-psychologickými poradnami ani základními školami. V oblasti profesního poradenství se poradkyně soustředí jak na žáky studijního oboru, kteří chtějí pokračovat na vysokých školách, tak i na žáky, kteří si chtějí doplnit středoškolské vzdělání nástavbovým studiem. Poskytuje jim informace a přihlášky. Škola většinou nezjišťuje zapojení absolventů školy do pracovního procesu, nespolupracuje s úřady práce. Pozitivem však je, že žáci, kteří absolvují učební obor Pracovník v textilním a oděvním průmyslu, mají možnost uplatnění v textilní továrně, v níž vykonávali odborný výcvik.

Škola nemá vypracován minimální preventivní program prevence sociálně patologických jevů, ale preventivní výchovné působení realizuje, a to např. volnočasovými aktivitami - využíváním Internetu žáky, přednáškami o prevenci užívání drog a zapojováním videokazet s preventivní problematikou do výuky. Týmová práce pedagogů školy je úspěšná v působení na některé žáky z problémových rodin, u nichž se lepší nejen docházka do školy, ale i studijní výsledky, které jsou předpokladem k absolvování zvoleného oboru. Negativem je, že kontakt na krizové centrum, nastanou-li žákům problémy, byl na nástěnce pouze jedné třídy. Motivačním faktorem jsou pro většinu žáků nejen výrobky, které v době studia dokáží vytvořit, ale i možnost jejich prezentace na módních přehlídkách, či perspektiva zaměstnání u firem, ve kterých vykonávají odborný výcvik.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu, společně s klimatem školy, postaveném na partnerských vztazích mezi učiteli a žáky.

Informační systém směrem k zákonným zástupcům žáků je jako celek funkční. Jsou využívány klasické formy – studijní průkazy, schůzky s rodiči, v naléhavých případech jsou rodiče vyzváni k návštěvě školy. Ne vždy však byla v náhodně vybraných studijních průkazech zaznamenána v plném rozsahu průběžná klasifikace v jednotlivých předmětech.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve všeobecně vzdělávacích předmětech český jazyk a literatura, občanská nauka, základy rétoriky, dějiny výtvarného umění a právo

Hospitováno bylo 10 hodin u učebního oboru Krejčí a u studijního oboru Uměleckořemeslné zpracování textilu. Z pěti vyučujících hospitovaných předmětů tři splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a dvě je nesplňují, z nichž jedna je těsně před dokončením vysoké školy pedagogické a dosažením plné kvalifikovanosti. Zhlédnuta byla práce všech pěti pedagogů, kteří vyučují uvedené předměty. Výuka probíhá v souladu s učebním plánem. Analýzou třídních knih prvního až čtvrtého ročníku ukončeného čtyřletého cyklu (2000 – 2004) studijního oboru, třídních knih a tematických plánů studijního oboru pro tento školní rok bylo zjištěno, že výuka českého jazyka a literatury neprobíhala a v současné době zatím neprobíhá v souladu s učebními osnovami. Nebyla a doposud nejsou vyučována některá témata komunikační a slohové výchovy: společenská kultura, kultura osobního projevu, principy a normy kulturního vyjadřování a vystupování; asertivní chování; projevy mluvené a psané, shody a rozdíly; technika mluveného slova; jazykové útvary a poloútvary a vhodnost jejich použití; mluvené projevy; nonverbální prostředky; projevy monologické a dialogické. V plánování učiva nejsou respektovány osnovami doporučené časové proporce pro učivo jazykové, komunikační a slohové, literární (1:2:3). Tyto složky jsou vyučovány v poměru 1:1:6, výrazně tedy převažuje literatura, podstatně se krátí komunikační a slohová výchova. Ostatní hospitované hodiny byly vyučovány dle platných učebních osnov. Učitelé postupovali podle časového rozvržení učiva (tematických plánů), výjimkou byla výuka předmětu základy rétoriky. Návaznost na předcházející učivo byla ve zhlédnutých hodinách dodržena. Cíle výuky byly většinou přiměřené schopnostem žáků. Sledovaná výuka byla téměř vždy věcně a odborně správná.

Výuka probíhala v kmenových učebnách vybavených starším, ale funkčním nábytkem. Jejich výzdoba s výjimkou jedné třídy nebyla zaměřena na hospitované předměty. Negativem je, že žáci mají učebnice pouze na jeden z pěti hospitovaných předmětů, tj. na dějiny výtvarné kultury, v němž se s nimi i účelně pracovalo. Učitelé mají k dispozici pouze učebnice občanské nauky, které mohou žákyním zapůjčit na práci v hodině; v jedné z hodin byly sice rozdány, ale nepracovalo se s nimi, protože vyučované téma v nich nebylo obsaženo. Práce s jazykovými příručkami, slovníky a s výjimkou předmětu dějiny výtvarné kultury ani s odbornými publikacemi nebyla v hospitované výuce zaznamenána. V některých hodinách se pracovalo s fotokopii textů, beletrií a tabulí. Vzhledem k vyučovaným tématům didaktická technika v hodinách chyběla, třebaže škola vlastní video, magnetofony a zpětný projektor.

Ve všech sledovaných hodinách probíhala frontální forma výuky. Nikde nebylo zaznamenáno činnostní vyučování s pozicí učitele – organizátora. Z vyučovacích metod byly nejvýrazněji zastoupeny řízený rozhovor a výklad. Zmíněnou formou a metodami výuky se vyučujícím podařilo aktivizovat jen část žáků. V hodinách občanské nauky bylo zaznamenáno časově náročné (i polovina vyučovací hodiny) čtení aktualit z výstřížků novin žáky, a to většinou bez ohledu na cíl hodiny, bez zpětné vazby a jejich dalšího využití. V některých hodinách byly porušeny didaktické zásady, např. na žákyních byla požadována recitace a interpretace pro ně neznámých básní z fotokopii textů, aniž by jim byl dán čas na přípravu tichým čtením a rozmyšlením otázek vyučujících. Výsledkem byla nejen prezentace nedostatků ve čtenářských dovednostech žákyň, a to i z vyšších ročníků studijního oboru, ale i neúspěšná interpretace textu - učitelé si sami odpovídali na své otázky. Žákyně nedostaly příležitost v hodinách vyhledávat, třídit a využívat informace; ty se k nim dostávaly již zpracované prostřednictvím vyučujících. Ani ve třetím a čtvrtém ročníku studijního oboru nedostaly žákyně příležitost učit se dovednosti rozlišovat podstatné informace od nepodstatných

samostatným pořizováním poznámek z probíraného učiva. Jediným způsobem zaznamenaným ve všech hospitovaných hodinách bylo diktování poznámek učitelem, což žákyně nemotivovalo, neaktivizovalo a unavovalo. Pozitivem však je, že k práci s informacemi dostaly žákyně příležitost alespoň v podobě dobrovolných domácích úkolů; pro občanskou nauku zpracovávaly písemné referáty k probíraným tématům, pro český jazyk a literaturu si měly připravit referáty o přečtené knize. Nedostatkem je, že mluvní cvičení nejsou běžnou součástí hodin předmětů a jedním z kritérií klasifikace, a to ani v předmětu základy rétoriky. Pouze v jedné z hospitovaných hodin (český jazyk a literatura) prezentovala jedna žákyně své řečnické dovednosti. V hodinách se neobjevila práce s chybou. Tempo výuky bylo většinou přiměřené úrovni žáků. Negativem je, že pouze v jedné z hospitovaných hodin proběhlo shrnutí probraného učiva.

Žákyně byly motivovány příznivou atmosférou ve třídě, v některých hodinách aktualizací učiva, aktivizací znalostí z běžného života či z výuky, mezipředmětovými vztahy. Výrazným motivačním prvkem jsou i školou organizované návštěvy divadel, výstav a možnost pracovat s Internetem.

V hodinách byla akceptována stanovená pravidla komunikace mezi vyučujícími a žákyněmi, bylo zde patrné vzájemné respektování. Vzhledem k frontální formě výuky nebyla komunikace mezi žákyněmi zaznamenána.

Třebaže je četnost známek z hospitovaných předmětů dobrá, jen v jedné z hodin bylo zaznamenáno individuální ústní zkoušení. Většinou byly žákyně hodnoceny za písemné prověrky malého rozsahu a za čtené aktuality. Negativem je, že žákyně nejsou vedeny k sebehodnocení, hodnocení spolužáček bylo zaznamenáno pouze v jedné z hodin.

Předmět právo je vyučován v dvouhodinové dotaci ve čtvrtém ročníku čtyřletého studijního oboru vyučujícím s odbornou způsobilostí pro výuku občanské nauky. Obsah učiva předmětu Právo vychází z MŠMT schválené osnovy a je rozpracován ve formě tematického plánu, podle kterého vyučující postupuje. Žáci pro předmět nemají učebnice, jediným zdrojem informací o probraném učivu je pro ně jejich sešit. Zápisy jsou jim diktovány, jejich kvalita v náhodně vybraných sešitech žáků byla velmi rozdílná.

Obě zhlédnuté hodiny byly charakteristické frontální výukou při které převládá více či méně řízený rozhovor vyučujícího se žáky. Kladem zhlédnutých hodin bylo snaha učitele o využívání životních zkušeností žáků, propojení teorie s praxí a zájem žáků o probíraná témata. Učivo též v obou případech navazovalo na předchozí, stanovené výukové cíle (byť žákům nebyly sdělovány) byly přiměřeně náročné.

Negativem zhlédnutých hodin byla málo promyšlená organizace výuky, kdy otázky vyučujícího, ať již byly kladeny při opakování nebo v souvislosti s předáváním nových informací, byly často formulovány nepřesně nebo kladeny nahodile bez potřebné logické návaznosti. Ne vždy pak na ně žáci dokázali najít správné odpovědi. Učení žákům znesnadňovala též absence hodnocení a jakýchkoli výukových materiálů. Některé učitelem sdělované informace nebyly aktualizovány. Hodiny postrádaly závěr, končily zvoněním.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a literatura, občanská nauka, základy rétoriky, dějiny výtvarné kultury a právo jsou hodnoceny stupněm vyhovující.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v odborných předmětech textilního charakteru

Sledované předměty technologie, textilní techniky, vazby a rozbory jsou součástí vzdělávacího programu oboru Uměleckořemeslné zpracování textilu, předměty textilní

technologie, textilní materiály jsou profilovými pro obor Pracovník v textilním a oděvním průmyslu. Vyučují je celkem čtyři učitelé, hospitace proběhly u každého z nich. Požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost splňuje pouze jeden, dva jsou pro výuku odborně způsobilí a jedna (absolventka střední školy) podmínky nesplňuje. Ve sledovaných hodinách se částečně projevila absence požadovaného pedagogického vzdělání, ne však zásadní měrou.

Výuka probíhala podle tematických plánů, sestavených učiteli v souladu s platnými osnovami. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla pečlivá po tematické a materiální stránce. Cíle byly reálně splnitelné, přiměřené aktuálnímu stavu tříd. Zejména u žáků oboru Pracovník v textilním a oděvním průmyslu učitelka velmi dbala na pozitivní motivaci žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí. Návaznost probíraného učiva na předcházející témata byla ve všech hodinách důsledně uplatňována. Z hlediska promyšlenosti volby vhodných metod a forem či dodržování didaktických a psychohygienických zásad (stavba hodiny, relaxace, střídání činností) byly zaznamenány nedostatky v přípravě a následně i v hodinách u učitelů bez pedagogického vzdělání.

Kmenové učebny byly svým vybavením a uspořádáním pro vytčené cíle vhodné, výzdoba pomáhala výuce jen v Tanvaldě. Didaktická technika využita nebyla. Učebnice mají zapůjčené pouze žáci prvních ročníků, v hodinách byly využity sporadicky. Naopak téměř ve všech hodinách učitelé pracovali s názornými pomůckami. V tomto směru vynikaly zejména hodiny u oboru Pracovník v textilním průmyslu.

V úvodu hodin většina učitelů stanovila téma. Organizaci a cíle, jakých má být dosaženo (s jedinou výjimkou), - nestanovil nikdo.

Úvodní ústní či písemné zkoušení bylo využito v polovině sledovaných hodin. V ostatních byla předchozí látka opakována společně, formou kladení pouze faktografických otázek učitelem, na které odpovídali jen ti žáci, kteří se hlásili. V testech i při ústním zkoušení se občas vyskytovaly nepromyšlené, nepřesně formulované otázky. Učitelé pak přerušovali zkoušené žáky dodatečným upřesňováním svých požadavků, popřípadě se uchylovali k náповědě. Přesto byly znalosti někdy i základních pojmů a definic velmi slabé (např. definice a číslování přízí). Při ústním zkoušení byly vlivem uzavřených otázek málo rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků. V prvních ročnících byl nedostatečný důraz kladen na osvojení správné odborné terminologie. Okamžité vyhodnocení testu bylo provedeno jen v jednom případě.

Úvodní motivace žáků se opírala zejména o názornost, ať už pomocí názorných pomůcek donesených do výuky většinou učitelů, či úvodní krátkou exkurzí v přádelně (Tanvald). Průběžně byli žáci motivováni odvolávkami na jejich poznatky z odborného výcviku, ale i přesto učitelé málo zdůrazňovali mezipředmětové vazby. Rovněž nebyla využívána práce s chybou.

Následoval výklad nové látky. Projev všech učitelů byl jasný, logický a odborně správný. Po stránce volby metod a forem práce byla výuka vedena tradičním frontálním způsobem. Převažoval monolog učitele, občas prostřídáný řízeným dialogem založeným na otázce učitele a odpovědi žáka. Prostor a čas pro samostatné, aktivní učení žáků byl malý nebo žádný. Rovněž v žádné hodině nebyla uplatněna diferenciacе učiva vedoucí k rozvoji individuálních schopností žáků. Tomu odpovídala i aktivita žáků. Většinou pasivně plnili zadané úkoly. Výjimkou byla výuka v Tanvaldě, kde učitelka svým nadšením a partnerským jednáním dokázala zapojit většinu žáků do výuky, ačkoliv sledované hodiny byly posledními pátečními hodinami. Výklad byl většinou ukončen diktováním zápisu učitelem, což odpovídalo schopnostem žáků. Výjimečně byla probraná látka i procvičována.

V závěru hodin pouze jedna vyučující důsledně zařazovala shrnutí a zhodnocení práce v hodině.

Klasifikace je dostatečně četná, je využíván celý rozsah klasifikační stupnice. Soudě dle klasifikace a předvedených znalostí je známkování některých učitelů příliš mírné. Z forem hodnocení převládalo písemné testování. Ve výuce učitelé v přiměřené míře chválili a oceňovali snahu o pokrok.

Žáci se chovali ukázněně, pravidla vzájemné komunikace byla dodržována.

Úroveň vzdělávání a výchovy v uvedených předmětech je celkově průměrná, v textilní technologii a textilních materiálech velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v odborných předmětech oděvního charakteru (oděvní materiály, oděvní technologie, modelování oděvů, konstrukce oděvů, oděvní stroje a zařízení) a ekonomice

Inspekce navštívila hodiny dvou vyučujících, které výše uvedené předměty ve škole vyučují. Absence odborné a pedagogické způsobilosti jedné z nich úroveň výuky neovlivnila.

Obsah učiva sledovaných předmětů vycházel z platných osnov a k datu inspekce byl oběma vyučujícími rozpracován do podoby tematických plánů. V předmětu ekonomika však mají tematické plány pouze formální charakter.

Zhlédnuté hodiny probíhaly v pro výuku vhodně vybavených kmenových učebnách. Materiální podpora výuky byla velmi dobrá ve většině hodin oděvního charakteru, při jejichž přípravě si hlavně jedna z vyučujících promyslela, jak efektivně využít vhodných názorných pomůcek. Ačkoli by to bylo z hlediska stanovených výukových cílů vhodné, prostředky didaktické techniky ve výuce použity nebyly.

Převládalo frontální pojetí výuky, kdy dominantní postavení učitele a převážně jednosměrná komunikace byly zvláště výrazné v hodinách ekonomiky. V ostatních hodinách se více projevovala snaha vyučujících o diskusi, při které měli žáci možnost vyjádřit svůj názor a jejich komunikativní dovednosti byly v rámci možností daných probíraným učivem přiměřeně rozvíjeny.

Ve všech předmětech byli žáci aktivní a projevovali o výuku zájem. Ačkoli se úvodní motivace ve sledovaných hodinách vyskytovala sporadicky, v jejich průběhu byli žáci motivováni hlavně příklady z praxe, případně vyučující navazovali na jejich životní zkušenosti.

Slabším článkem zhlédnutých hodin bylo hodnocení žáků. Klasifikace byla žákům většinou pouze sdělována bez odpovídajícího zdůvodnění, k analýze chyb docházelo spíše výjimečně. Ačkoli byli žáci průběžně motivováni pochvalou za odvedený výkon, v závěru hodin často chyběl čas potřebný na shrnutí učiva a jeho pochopení v širších souvislostech.

Velmi dobrou úroveň měly hodiny modelování oděvů a oděvních materiálů.

Výuka výše uvedených odborných předmětů byla celkově hodnocena jako dobrá

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu odborný výcvik

Hospitována byla skupinová výuka učebního oboru Krejčí a studijního oboru Uměleckořemeslné zpracování textilu ve dvou dílnách odloučených pracovišť školy a učebního oboru Pracovník v textilním a oděvním průmyslu v textilní továrně, a to ve dvou ze tří pracovišť smluvního partnera.

Výuka probíhala v souladu s učebními osnovami pod vedením mistrových odborné výchovy (dále jen OV). U studijního oboru nebyl dodržen učební plán schválený ministerstvem školství, místo minimální týdenní hodinové dotace 50 hodin odborného výcviku ve čtyřech

ročnících se vyučovalo pouze 48 hodin. Vedení školy tento nedostatek ihned odstranilo. Dále se přestávky započítávaly do doby odborného výcviku. Kromě toho byly ve školou upraveném učebním plánu studijního oboru a v rozvrhu hodin uvedeny údaje, které neodpovídaly skutečnosti. U učebních oborů probíhala výuka v souladu s učebními plány. Mistrové OV mají výuku časově rozvrženou do tematických plánů, podle nichž postupovaly. Pro žáky oboru Pracovník v textilním průmyslu, z nichž někteří budou po vyučení zaměstnaní v textilní továrně, v níž prováděli odborný výcvik, je zvláště přínosné, že poslední tři měsíce před závěrečnými zkouškami je plánováno jejich umístění na pracoviště, na které jako absolventi nastoupí. Ve všech ročnících učebního oboru Pracovník v textilním a oděvním průmyslu byl při výuce uplatňován funkční přerazovací plán.

Z šesti mistrových OV, jejichž práce byla zhlédnuta, pět splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a jedna je splňuje pouze částečně, její práce však byla kvalitní.

Materiální podpora výuky oborů Krejčí a Uměleckořemeslné zpracování textilu, tj. vhodnost vybavení a uspořádání školních dílen v odloučených pracovištích, objem a sortiment surovin určený ke zpracování, vybavení učebními pomůckami, ale i sociální zázemí, umožňuje plnit učební osnovy. Spoluprací mistrových OV obou oborů se některé výrobky studijního oboru stávají polotovarem pro práci krejčovských, výsledkem jsou potom exkluzivní oděvy. Žákyně uvedených oborů pracují ve školních dílnách po celé období studia, nevykonávají produktivní práci. Své výrobky připravují ze školních surovin pro módní přehlídky či výstavy a z vlastních surovin je zhotovují pro sebe. Důsledkem zmíněného systému je menší objem výroby při odborném výcviku i menší možnost procvičení získaných dovedností, než kdyby jejich výrobky byly komerčně využity a vykonávaly tak přímo produktivní práci. Žákyně nebyly vybaveny speciálním pracovním oděvem, byly ale vzhledem k vykonávaným činnostem oblečeny vhodně. Žáci učebního oboru Pracovník v textilním a oděvním průmyslu projdou během studia třemi pracovišti textilní továrny, na nichž jsou dle přerazovacího plánu umístováni k jednotlivým textilním strojům. Materiální podmínky výuky ve dvou zhlédnutých pracovištích umožňují plnit osnovy oboru. Žáci byli vybaveni pracovním oděvem a obuví, jež jim poskytl smluvní partner školy. Žáci vykonávají část pracovního dne produktivní činnosti, výše jejich odměny je v souladu s právními předpisy.

Při výuce je využívána frontální forma výuky při úvodní instruktáži, demonstraci praktických dovedností, opakování teoretických vědomostí nutných k provádění pracovních činností a hodnocení pracovního dne. Skupinová a individuální forma byla použita při průběžných instruktážích, při ověřování pochopení pracovních postupů, samostatné práci žáků a při práci s chybou. Žáci jsou vedeni k profesionálním návykům. Poučení o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zásadách hygienických získávají všichni žáci vždy na začátku školního roku (záznamy jsou prokazatelné), dále při nástupu na nové pracoviště, k novému stroji a průběžně. Evidence odborného výcviku je prokazatelně vedena v denících odborného výcviku. Žáci si vedou sešity odborného výcviku, práce s nimi byla zaznamenána.

Žákyně jsou ve školních dílnách motivovány klidnou pracovní atmosférou, vizí pěkných výrobků, které si samy budou moci vyrobit, módními přehlídkami, výstavami. Žáci v pracovištích smluvního partnera jsou motivováni možností získání zaměstnání po vyučení, odměnou za produktivní činnosti a profesionálními dovednostmi zaměstnanců továrny.

Při výuce byla akceptována pravidla komunikace mezi pedagogy a žáky, mezi zaměstnanci textilní továrny a žáky, mezi žáky navzájem. Při opakování teoretických vědomostí a ověřování pochopení pracovních postupů dostali žáci příležitost k rozvoji svých komunikativních dovedností. Ti, kteří v hospitované výuce hovořili, se většinou vyjadřovali plyně a věcně správně.

Ve zhlédnuté výuce byly žákyně oboru Krejčí hodnoceny za výrobek, žákyně oboru Uměleckořemeslné zpracování textilu byly v individuálním a orientačním zkoušení

hodnoceny za teoretické vědomosti a žáci oboru Pracovník v textilním a oděvním průmyslu byli hodnoceni souborně jak za teoretické vědomosti, tak i praktické dovednosti za celý vyučovací den. Pozitivní je, že četnost známek je vysoká. Málo motivující však je skutečnost, že některé mistrové OV sdělují žákům známky až na konci měsíce, nikoli po klasifikovaném výkonu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy předmětu odborný výcvik jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Nad rámec běžné klasifikace byla ve školním roce 2003/2004 zjišťována úroveň znalostí žáků 4. ročníků studijního oboru Uměleckořemeslné zpracování textilu pomocí centrálně zadávaných a vyhodnocovaných testů Maturita nanečisto. Výrobky vytvořené při výuce odborného výcviku jsou prezentovány na módních přehlídkách, výstavách a při dnech otevřených dveří školy. Soutěží v odborných dovednostech se škola neúčastní, protože zatím nemá vychované manekýnky z řad žákyň, které jsou jednou z podmínek účasti. Hodnocení výsledků vzdělávání probíhá na jednáních pedagogické rady. Škola rovněž hodnotí úspěšnost absolventů v přijetí na další typ školy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Celkově úroveň sledované výuky byla dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V platném Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je uvedeno pouze odloučené pracoviště v Tanvaldě. Další dvě, v nichž je provozován odborný výcvik, v něm zahrnuty nejsou. Inspekci však byla doložena dosud nevyřízená žádost o změnu, podaná zřizovatelem 30. září 2004.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané MŠMT pod čj. 32 662/2003-21 dne 23. ledna 2004, s platností od 1. listopadu 2003
2. Výpis z obchodního rejstříku, vydaný Krajským soudem v Ústí nad Labem, den zápisu 10. října 1997, potvrzen 3. listopadu 2003, č. výpisu 27919/2003
3. Učební dokumenty studijního oboru 82-51-L/011 Uměleckořemeslné zpracování textilu – práce tkalcovské schválené MŠMT ČR dne 20. července 2001 pod čj. 21651/2001-23 s platností od 1. září 2001 počínaje 1. ročníkem
4. Učební dokumenty učebního oboru 31-58-H/001 Krejčí – dámské oděvy schválené MŠMT dne 12. dubna 2001 pod čj. 15838/01-23 s platností od 1. září 2001 počínaje 1. ročníkem
5. Učební dokumenty učebního oboru 31-57-H/001 Pracovník v textilním a oděvním průmyslu schválené MŠMT ČR dne 30. ledna 2003 pod čj. 11903/03-23 s platností od 1. září 2001 počínaje 1. ročníkem – bez data a čj.

6. Školou rozpracovaný učební plán studijního oboru 82-51-L/011 Uměleckořemeslné zpracování textilu – práce tkalcovské schválený ředitelem školy a platný od 1. září 2004 počínaje prvním ročníkem
7. Školou rozpracovaný učební plán studijního oboru 82-51-L/011 Uměleckořemeslné zpracování textilu – práce tkalcovské schválený ředitelem školy dne 1. 9. 2002 – platný pro 2. – 4. ročník
8. Školou rozpracovaný učební plán učebního oboru 31-58-H/001 Krejčí – dámské oděvy schválený ředitelem školy – bez data a čj.
9. Školou rozpracovaný učební plán učebního oboru 31-57-H/001 Pracovník v textilním a oděvním průmyslu schválený ředitelem školy bez data a čj.
10. Učební osnova předmětu Český jazyk a literatura pro střední odborné školy a studijní obory středních odborných učilišť schválená MŠMT ČR dne 19. 7. 1999 pod čj. 256225/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem
11. Učební osnovy předmětů český jazyk a literatura pro učební obory SOU, občanská nauka pro SOŠ a studijní obory SOU, občanská nauka pro učební obory SOU, základy rétoriky pro SOŠ a studijní obory SOU
12. Učební osnova předmětu Konstrukce oděvů pro obor 82-51-L/012 Uměleckořemeslné zpracování textilu – práce tkalcovské dne 30. 8. 2004 schválená ředitelem školy
13. Učební osnova předmětu Právo pro SOŠ a SOU schválená MŠMT ČR 22. 7 1998 čj. 23 213/98-23/230 s platností od 1. září 1998
14. Tematické plány hospitovaných předmětů
15. Katalogy a katalogové listy tříd DK1, DK2, DK3, UŘ1, UŘ2, UŘ3, UŘ4, PT1, PT2, PT3
16. Třídní knihy tříd UŘ 1, UŘ 2, UŘ 3, UŘ 4, DK 1, DK 3, PT1, PT2, PT3 pro školní rok 2004/2005
17. Třídní knihy studijního oboru 82-51-L/011 Uměleckořemeslné zpracování textilu – práce tkalcovské 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004
18. Deníky evidence odborného výcviku školního roku 2004/2005 všech tříd a oborů
19. Protokoly o komisionálních zkouškách provedených ve školním roce 2003/2004
20. Protokoly o závěrečných zkouškách učebního oboru 31-58-H/001 Krejčí ve školním roce 2003/2004
21. Náhodně vybrané studijní průkazy ve třídách UŘ 1, UŘ 2, UŘ 3, UŘ 4, DK 1, DK 3, PT1, PT 2, PT 3
22. Zápisníky bezpečnosti práce všech tříd a oborů
23. Dílenské řady odloučených pracovišť odborného výcviku
24. Výplatní listina žáků učebního oboru 31-57-H/001 Pracovník v textilním a oděvním průmyslu za červen 2004
25. Žádost o změnu zařazení školy do sítě škol, podaná zřizovatelem dne 30. září 2004
26. „Pracovní řád pro zaměstnance SOU a U textilního“ podepsaný ředitelem školy a platný od 1. září 2004
27. Klasifikační řád podepsaný ředitelem školy a platný od 1. září 2004
28. Školní řád z 1. září 2004 – bez čj.
29. „Interní směrnice pro odměňování zaměstnanců“ včetně dodatků ze dne 4. ledna 2004 – bez čj.

30. „Dohoda o vyučování odborného výcviku“ mezi SOU a U Liberec a SEBA T a.s.
Tanvald ze dne 1. září 2004 – bez čj.

ZÁVĚR

- *Od poslední inspekce se zcela změnilo vedení školy. V oblasti personálního zajištění výuky je největším problémem, trvajícím již řadu let stabilizace učitelského sboru. Kvalitně zajištěn po všech stránkách je odborný výcvik, jenž je prioritní součástí vzdělávacího procesu. Organizační struktura řízení je funkční. V kontrole průběhu výchovně vzdělávacího procesu a zejména v metodickém vedení učitelů jsou ještě značné nedostatky.*
- *Materiálně-technické zázemí školy se od minulé inspekce změnilo k lepšímu. Ve zcela nových prostorách se škola a její zaměstnanci teprve zabydlují. Situace v Liberci je vyřešena, situace se na odloučeném pracovišti v Tanvaldě - díky vstřícnému postoji vedení firmy SEBA T - rovněž. Možnost dalšího zlepšování materiálně technických podmínek je silně vázána na zajištění dostatečného počtu žáků v budoucích letech. Bezprostřední materiální podpora výuky (učebnice, didaktická technika) je na mírně podprůměrné úrovni, její efektivní využití je rozdílné, značně závislé na osobnosti vyučujícího. Chybí integrované informační středisko pro individuální samostatnou práci žáků.*
- *V teoretickém vyučování převažuje frontální forma výuky s menší aktivitou žáků, schází využívání interaktivních forem, problémového vyučování a zvýšení podílu tvůrčí práce žáků. Ve sledovaných hodinách se jen minimálně objevilo zaměření na rozvoj některých klíčových kompetencí, zejména dovedností práce s různými zdroji informací, dělby práce a spolupráce ve skupině. Praktické vyučování má velmi dobrou úroveň. Kontrolovaná povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.*

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. c) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je škola hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Petr Kadlus	Kadlus v. r.
Člen týmu	Ing. Kateřina Nováková	Nováková v. r.
Člen týmu	Mgr. Marie Veisová	Veisová v. r.
Člen týmu	Blanka Rybínová	
Člen týmu	Andrea Trejtnarová	
Člen týmu	Ivana Kolářová	

V Semilech dne 22. prosince 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. ledna 2005
ANO

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PhDr. Jiří Sochor

Sochor v .r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce - pracoviště Semily

Ke Stadionu 183

513 01 Semily

Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	7. 2. 2005	H5-1012/05-3413
Zřizovatel	7. 2. 2005	H5-1013/05-3413
Rada školy	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.